

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

СИЛАБУС навчальної дисципліни «Історія лінгвістичних вчень» Спеціальність: 035 Філологія Спеціалізація: за всіма освітніми програмами спеціальності 035 Філологія	
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Статус дисципліни	дисципліна за вибором з блоку наукового компоненту
Семестр	1 семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/ загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС, 90 годин, у тому числі: Лекції – 10 годин. Практичні заняття – 20 годин. Самостійна робота – 60 годин.
Мова викладання	українська
Предмет навчання (Що я вивчатиму?)	Предметом курсу за вибором курс є систематизація та поглиблення в історико-хронологічному плані вже наявних знань про основні етапи, школи і напрямки у розвитку мовознавчої думки.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Курс за вибором подає відомості про основні мовознавчі школи й традиції, починаючи з античності й доводячи до сучасності, а також про сформовані в минулому лінгвістичні парадигми. Він передбачає формування навичок критичного аналізу різних теорій мови на історико-культурологічному тлі. Результатом вивчення курсу передбачається формування в студентів цілісного розуміння процесу становлення наукових парадигм залежно від історико-культурного контексту, що сприяє розширенню мовознавчої картини світу.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	У результаті вивчення цього курсу студент повинен: <i>знати:</i> основні школи і напрямки в історії лінгвістики, основні поняття і категорії лінгвістики, найбільш важливі проблеми сучасного мовознавства, сучасні концепції породження і розуміння мови, сучасні підходи до вивчення мови; закономірності формування і функціонування мовних одиниць, когнітивні, психологічні та соціальні основи функціонування і розвитку мови; <i>уміти:</i> застосовувати одержані знання при вирішенні професійних задач, при розробці проєктів мовної комунікації, міжособистісних взаємин та культурно-мовленнєвих філологічних проблем; вільно оперувати лінгвістичними термінами і поняттями; пояснювати сутність мовних явищ і одиниць і їхній взаємозв'язок, особливості функціонування мовних одиниць у мовленні; застосовувати отримані теоретичні знання на практиці в процесі безпосереднього написання самостійного науково-дослідного проєкту і в професійній діяльності; <i>володіти:</i> навичками аналізувати фундаментальні концепції роботи науковців та синтезувати набуті теоретичні знання для проведення наукового дослідження на певному матеріалі; навичками застосовувати структурні методи дослідження одиниць всіх рівнів мови; навичками вивчення літературних джерел, методами добору фактичних матеріалів.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Основні завдання навчальної дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей: <i>інтегральної компетентності (ІК):</i> здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі філології (лінгвістики, перекладознавства) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/ або здійснення інновацій, і характеризується невизначеністю умов і вимог. <i>загальних компетентностей (ЗК):</i> – ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. – ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним. – ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. – ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. – ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно. – ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою. – ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. – ЗК 8. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій. – ЗК 9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації. – ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). – ЗК 11. Здатність до проведення досліджень на належному рівні. – ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

	– ЗК 13. Здатність розуміти сутність і соціальну значущість майбутньої професії, прогнозувати перспективи розвитку сфери професійної діяльності. – ЗК 14. Здатність розуміння і дотримання міжособистісних, міжкультурних, соціальних і професійно-етичних норм спілкування з іншими людьми у соціально-побутових і виробничих умовах. – ЗК 15. Уміння вести наукові й професійні дискусії, аргументовано й коректно переконувати інших учасників групових процесів, демонструвати широкий спектр пізнавальних, лінгвістичних і інтелектуальних навичок для здійснення перекладу. – ЗК 16. Здатність цінувати й поважати розмаїття та мультикультурність. фахових компетентностей (ФК): – ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. – ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого і літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів. – ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій. – ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань. – ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень. – ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату. – ФК 9. Здатність ефективно спілкуватися іноземною мовою в загальнокультурних і професійно орієнтованих ситуаціях. – ФК 10. Здатність виконувати типові професійні завдання, пов'язані із забезпеченням усної та письмової комунікації та інформації шляхом перекладу різноманітних за змістом і жанром текстів іноземною і державною мовами.
Види занять і їхній розподіл за годинами	Лекції – 10 годин. Практичні заняття – 20 годин. Самостійна робота – 60 годин.
Тематика навчальної дисципліни	Тема 1. Зародження лінгвістики в країнах Сходу та в добу античності Тема 2. Мовознавство епохи Середньовіччя й Відродження (13/14 – 16 ст.). Тема 3. Лінгвістика в епоху Нового часу і Просвітництва. Тема 4. Лінгвістика XVIII ст. - першої половини XIX ст. Порівняльно-історичне мовознавство. Тема 5. Лінгвістика першої половини XIX ст. Тема 6. Лінгвістика другої половини XIX століття. Тема 7. Школи структуралізму: концепції та методи. Тема 8. Соціальні концепції мови. Тема 9. Проблема мови та мислення у XX–XXI столітті
Передумови вивчення дисципліни	Успішне опанування усіх обов'язкових компонент, передбачених освітньою програмою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	Основна (базова): Бацевич, Ф.С. (2008). <i>Філософія мови. Історія лінгвофілософських учень</i>. К.: «Академія». Бехта, Іван (2002). Сучасна парадигма лінгвістичних знань: поняття, сутність, інтерпретація. <i>Філологічні студії</i>. Луцьк, №3. С. 66-73. Бондаренко, І.П., Комарницька, Т.К. (2014). <i>Актуальні напрями і проблеми сучасної лінгвістики</i>: навч. посібник для студентів-сходознавців. К.: Вид. дім Дмитра Бураго. Ковалик, І.І., Самійленко, С.П. (1985). <i>Загальне мовознавство. Історія лінгвістичної думки</i>: навчальний посібник для студентів філологічних факультетів. К.: Вища школа. Кочерган, М.П. (2006). <i>Загальне мовознавство</i>. К.: «Академія». Кочерган, М.П. (2006). <i>Основи зіставного мовознавства</i>: підручник. К.: ВЦ «Академія». Селіванова, О.О. (2008). <i>Лінгвістика: напрями та проблеми</i>. Полтава: Довкілля-К. Сосюр, Фердінан де (1998). <i>Курс загальної лінгвістики</i> / Пер. з фр. А. Корнійчук, К. Тищенко. К.: Основи. Тищенко, К. (2000). <i>Метатеорія мовознавства</i>. К.: Основи. Хомський, Н. (2000). <i>Роздуми про мову</i>. Львів: Ініціатива. Crystal, D. (1993). <i>The Cambridge Encyclopaedia of Language</i>. Cambridge: Cambridge University Press. Додаткові: <i>Сучасні лінгвістичні дослідження</i>: Хрестоматія. (2016) / Васько Р.В., Валігура О.Р., Козуб Л.С. Тернопіль: Вектор.

		Чередниченко, О.І. (2007). <i>Мовознавчі парадигми на зламі століть. Про мову і переклад</i>. К.: Либідь, 108-124. Chomsky, N. (2001). <i>New Horizons in the Study of Language and Mind</i>. Cambridge: Cambridge University Press. Deleuze, Gilles. 2002. "How Do We Recognise Structuralism?" <i>Desert Islands and Other Texts 1953-1974</i>. Trans. David Lapoujade. Ed. Michael Taormina. Semiotext(e) Foreign Agents ser. Los Angeles and New York: Semiotext(e), 2004. 170-192. ISBN 1-58435-018-0. Joseph, John E. (2002). <i>From Whitney to Chomsky: Essays in the history of American linguistics</i>. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing, (Studies in the History of the Language Sciences. Vol. 103). Tenbrink Th. (2020). <i>Cognitive Discourse Analysis</i>. Cambridge: Cambridge University Press. Schechner, R. (1988). Post Post-Structuralism? TDR Vol. 44, No. 3 (Autumn, 2000), pp. 4-7. Published by: The MIT Press / Page Count: 4 // Додаткові ресурси: – Бібліотека ІПІ Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського: http://www.nbuv.gov.ua/node/422 – Віртуальна дошка оголошень факультету східної і слов'янської філології в Телеграмі: https://t.me/fs_info – Електронний ресурс для пошуку теоретичних і практичних джерел мовознавства тощо: https://www.twirpx.com/ – Інстаграм-сторінка факультету східної і слов'янської філології: https://cutt.ly/CZo0kr9 – Інституційний депозитарій: http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/ – Інформаційна агенція ІРІ (IRNA): https://www.irna.ir/ – Кафедра східної філології КНЛУ: http://eastphil.knlu.edu.ua/ – Офіційний сайт КНЛУ: www.knlu.edu.ua – Фейсбук-сторінка факультету східної і слов'янської філології: https://cutt.ly/rZo169p	
Поточний і семестровий контроль		МКР, залік	
Кафедра		східної філології	
Факультет		східної і слов'янської філології	
Викладач		Валігура Ольга Романівна доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри східної філології	
Оригінальність навчальної дисципліни		Оригінальний авторський курс	
Місце постійного навчально-методичного забезпечення		http://eastphil.knlu.edu.ua/	
Інтернет			
Завідувач кафедри			проф. Валігура О. Р.
Викладач			проф. Валігура О. Р.